

Sygn. akt IV U 1351/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Płaczek

Protokolant: st. sekr. sądowy Patrycja Czarnik

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2013 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania M. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 5 października 2012 roku nr (...)

w sprawie M. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

1. oddała odwołanie;
2. przyznaje do Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Tarnowie na rzecz adwokata A. S. – Kancelaria Adwokacka w T. kwotę 73,80 zł brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej odwołującej się z urzędu.

Sygn. akt IV U 1351/12

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 4 listopada 2013 r.

Decyzją z dnia 05.10.2012 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29.04.2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. z 2004 r. UE L Nr 166, poz. 1), odmówił M. R. przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ komisja lekarska ZUS

w orzeczeniu z dnia 27.09.2012 r. stwierdziła, że wnioskodawczyni nie jest niezdolna do pracy.

W odwołaniu od tej decyzji M. R. domagała się jej zmiany i przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu odwołująca podniosła, że zaskarżona decyzja jest dla niej krzywdząca, ponieważ pobierała już rentę, a stan jej zdrowia nie uległ poprawie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, wskazał, że odwołanie nie wnosi żadnych nowych okoliczności, które miałyby wpływ na zmianę orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że M. R., urodzona (...), ukończyła technikum ekonomiczne. Pracowała jako pomoc dentystyczna, statystyk medyczny, kasjer, magazynier, księgowa, nauczyciel wychowania przedszkolnego, kierownik administracyjno- finansowy, inspektora ds. finansowo- księgowych, specjalista ds. księgowości, inspektor miejski, specjalista ds. księgowości, pracownik administracyjno- księgowy, sprzedawca, ostatnio zaś prowadziła sklep.

Od 28.02.1977 r. do 30.10.1978 r. ubezpieczona pobierała rentę według III grupy inwalidów, zaś od 01.10.2008 r. do 31.08.2011 r. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

W dniu 08.06.2011 r. odwołująca wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o ponowne przyznanie jej prawa do tego świadczenia.

W orzeczeniu z dnia 05.09.2012 r. lekarz orzecznik ZUS uznał, że wnioskodawczyni nie jest niezdolna do pracy. Na skutek sprzeciwu, sprawa skierowana została do komisji lekarskiej ZUS, która w orzeczeniu z dnia 27.09.2012 r. podtrzymała stanowisko wyrażone przez lekarza orzecznika.

Na tej podstawie, zaskarżoną decyzją z dnia 05.10.2012 r. (...) Oddział w T. odmówił M. R. przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

(okoliczności bezsporne)

Sąd ustalił ponadto następujący stan faktyczny sprawy:

U odwołującej zdiagnozowano:

- przebyte w 2007 r. stłuczenie mózgu,
- przebyte w 2007 r. złamanie żeber 5,6,8,9,11 po stronie lewej,
- zanik korowy mózgu,
- torbiel pajęczynówki w prawym środkowym dole czaszki,
- zmiany zwyrodnieniowo- zapalne barku lewego,
- zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego z dyskopatią C6-C7,
- zespół bólowy kręgosłupa szyjnego,
- zespół bólowy barku lewego,
- zawroty głowy,
- niedomykalność mitralną,
- zaburzenia funkcji psychicznych o nieokreślonym charakterze.

Odwołująca nie jest niezdolna do pracy.

Stan neurologiczny badanej jest prawidłowy. Nie stwierdza się u niej objawów porażennych. Sprawność funkcji chodu, mowy i kończyn jest zachowana.

Dyskopatia szyjna nie powoduje konfliktu z korzeniami nerwów szyjnych. Odruchy głębokie są zachowane, objawy zanikowe i rozciągowe nieopisywane.

Ruchomość kręgosłupa jest co prawda ograniczona (podobnie w zakresie stawów ramion), jednak ograniczenie to nie jest znaczne i nie czyni odwołującej osobą niezdolną do pracy.

Układ krążenia u opiniowanej jest wydolny. Badanie echo serca potwierdziło obecność niedomykalności zastawki mitralnej, ale patologia ta nie powoduje istotnych zaburzeń hemodynamicznych. Układ krążenia obwodowego jest niezaburzony.

dowód:

- opinia sądowo- lekarska z dnia 04.06.2013 r.- k. 59-62,

U odwołującej rozpoznano ponadto:

- objawy psychopatologiczne.

Wnioskodawczyni nie jest niezdolna do pracy.

Rozpoznane objawy psychopatologiczne mają łagodne nasilenie oraz subiektywny charakter. Pozostają na poziomie nerwicowym. Zaostrzają się reaktywnie w związku z trudną sytuacją orzeczniczą, nie powodując znacznego ograniczenia sprawności organizmu i nie czynią badanej niezdolną do pracy zarobkowej zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

dowód:

- opinia sądowo- lekarska z dnia 20.09.2013 r.- k. 82-84,

Sąd podzielił wnioski wynikające z opinii biegłych sądowych chirurga ortopedy- traumatologa, neurologa, kardiologa oraz psychiatry albowiem opinie te sporządzone zostały w sposób rzetelny, po osobistym przebadaniu ubezpieczonej oraz bardzo szczegółowej i wszechstronnej analizie dokumentacji zgromadzonej w aktach rentowych, przy czym biegli legitymowali się fachową wiedzą oraz odpowiednim doświadczeniem zawodowym. W ocenie Sądu, dokonana przez biegłych diagnoza schorzeń występujących

u wnioskodawczyni jest prawidłowa, zaś wnioski wynikające z opinii korespondują ze zgromadzoną dokumentacją medyczną oraz bazują na wynikach przeprowadzonych badań, co czyni opinie wewnętrznie spójne, logiczne i kompletne. Opinie w sposób jednoznaczny i przejrzysty obrazują stan zdrowia odwołującej i w oparciu o aktualne wskazania wiedzy medycznej kategorycznie rozstrzygają kwestię wpływu stwierdzonych

u niej schorzeń na zdolność do pracy. Z tych też powodów, Sąd w pełni podzielił wnioski wynikające z opinii sądowo- lekarskich odnośnie zdolności ubezpieczonej do pracy zarobkowej.

Opinie biegłych sądowych zostały zakwestionowane przez pełnomocnika odwołującej, który podniósł, że nie są kompletne- w szczególności, jeżeli chodzi

o schorzenia neurologiczne, gdyż nie uwzględniają faktu okresowych utrat przytomności u wnioskodawczyni.

Zarzuty te nie zasługiwały na uwzględnienie, gdyż nie nasuwały wątpliwości zarówno fachowość biegłych sądowych, jak i rzetelność przeprowadzonych przez nich badań. Opinie w sposób przejrzysty obrazują stan zdrowia ubezpieczonej i w oparciu o aktualne wskazania wiedzy medycznej kategorycznie rozstrzygają kwestię wpływu stwierdzonych

u niej schorzeń na zdolność do pracy. Odpowiadają też na wszystkie istotne pytania, w pełni realizując dyspozycję Sądu wyrażoną w sentencji postanowienia o powołaniu biegłych sądowych. Biegli ci na podstawie badań odwołującej, które przeprowadzone zostały dokładnie, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie standardami, oraz analizy dokumentacji medycznej znajdującej się w aktach organu rentowego, w tym wyników badań specjalistycznych,

dokonali prawidłowego rozpoznania i sformułowali ostateczne wnioski, które Sąd w pełni podziela. Wydane w sprawie opinie są pełne, jasne i poprawne metodologicznie. W szczególności wydający je specjaliści dokonali oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni z punktu widzenia kryteriów określonych dyspozycją art. 12 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS- wyraźnie wskazując, że opiniowana pomimo stwierdzonych u niej schorzeń nie jest niezdolna do pracy. W szczególności biegli sądowi w sposób pełny opisali stan neurologiczny badanej, stwierdzając, że jest on prawidłowy. Jak podali, u opiniowanej nie występują objawy porażenne, a sprawność funkcji chodu, mowy i kończyn jest zachowana, dyskopatia szyjna nie powoduje konfliktu z korzeniami nerwów szyjnych, odruchy głębokie są zachowane, a objawy zanikowe i rozciągowe nieopisywane. Analizując wyniki badań specjalistycznych biegli uwzględnili fakt występowania u odwołującej zawrotów głowy (takiego też dokonali rozpoznania) i innych dolegliwości mogących świadczyć, biorąc pod uwagę rodzaj rozpoznanych u badanej schorzeń i jej wiek, również o chwilowych utratach przytomności, mimo, iż objawu takiego biegli wyraźnie nie wymienili. Z drugiej strony pamiętać trzeba, że utrata przytomności może mieć różne źródło i niekoniecznie należy ją wiązać z doznanymi przez ubezpieczoną urazami czy innym poważnym schorzeniem. Okoliczność więc, że u wnioskodawczyni występują chwilowe utraty przytomności w sytuacji, gdy biegli nie stwierdzili żadnej patologii mogącej wywoływać taki objaw, przez sam tylko fakt występowania, nie może świadczyć o niezdolności do pracy zarobkowej. W opinii sądowo- psychiatrycznej biegły psychiatra wyraźnie zaznaczył (w części opisowej), że u opiniowanej obserwuje się prawidłową orientację, uwagę, koncentrację, pamięć, pojmowanie, tok myślenia, bogate słownictwo, analizę przyczynowo- skutkową, umiejętność analizowania, porównywania, zestawiania, wyciągania wniosków i interpretację rzeczywistości. Jak wskazał, badana nie prezentuje cech istotnego osłabienia pamięci i myślenia w sposób zaburzający podstawowe, codzienne czynności. Nie obserwuje się u niej istotnych zaburzeń pamięci świeżej i dawnej, uwagi i koncentracji. Taki opis stanu zdrowia odwołującej świadczy więc o tym, że ewentualne okresowe utraty przytomności nie niosą ze sobą negatywnych następstw, w szczególności takich, które ograniczałyby sprawność jej organizmu w stopniu znacznym, powodującym częściową niezdolność do pracy. Co więcej, równie dobrze może też świadczyć o tym, że u wnioskodawczyni okresowe utraty przytomności w ogóle nie mają miejsca. Wszak zauważyć należy, że pełnomocnik ubezpieczonej poza twierdzeniem o tym, że u jego mocodawczyni taki objaw występuje nie przedłożył żadnego dowodu okoliczność tę potwierdzającego. W tym miejscu podkreślić jedynie należy, że nie każda choroba powoduje niezdolność do pracy (nawet częściową), a jedynie taka, która niesie ze sobą naruszenie sprawności organizmu w stopniu znacznym, uniemożliwiającym wykonywanie pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Te zaś w przypadku ubezpieczonej są różnorakie. Trzeba bowiem pamiętać, że na przestrzeni całego swojego życia odwołująca pracowała jako pomoc dentystyczna, statystyk medyczny, kasjer, magazynier, księgowa, nauczyciel wychowania przedszkolnego, kierownik administracyjno- finansowy, inspektor ds. finansowo- księgowych, specjalista ds. księgowości, inspektor miejski, specjalista ds. księgowości, pracownik administracyjno- księgowy, sprzedawca, a ostatnio prowadziła sklep. Z całą pewnością więc występujące u niej dolegliwości w ich obecnym stopniu nasilenia nie stanowią przeszkody do podjęcia pracy zarobkowej zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Uwzględniając powyższe, na podstawie opinii z dnia: 04.06.2013 r. i 20.09.2013 r., ocenionych pozytywnie, zgodnie z kryteriami zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłych, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w nich wniosków, Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie.

Pozostałe okoliczności sprawy Sąd uznał za bezsporne, gdyż nie były w żaden sposób kwestionowane przez strony, zaś dokumenty przedstawione na ich stwierdzenie nie budziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie od decyzji ZUS Oddział w T. z dnia 05.10.2012 r., w świetle ustalonego stanu faktycznego i obowiązujących przepisów prawa, nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie.

Stosownie do treści art. 57 tej ustawy, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie z dyspozycją art. 12 ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

W myśl ust. 2 powołanego artykułu, całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast stosownie do ust. 3, częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Równocześnie w myśl art. 13 ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania tej zdolności uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jak również możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, względnie możliwość przekwalifikowania zawodowego. Zgodnie z ust. 2 tego artykułu, trwałą niezdolność do pracy orzeka się, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy.

Jak wynika z wydanych w niniejszej sprawie opinii biegłych sądowych chirurga ortopedy- traumatologa, neurologa, kardiologa oraz psychiatry, odwołująca, pomimo stwierdzonych u niej schorzeń w postaci: stłuczenia mózgu (2007 r.); złamania żeber 5,6,8,9,11 po stronie lewej (2007 r.); zaniku korowego mózgu; torbieli pajęczynówki w prawym środkowym dole czaszki; zmian zwyrodnieniowo- zapalnych barku lewego; zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa szyjnego z dyskopatią C6-C7; zespołu bólowego kręgosłupa szyjnego; zespołu bólowego barku lewego; zawrotów głowy; niedomykalności mitralnej oraz objawów psychopatologicznych, nie jest osobą niezdolną do pracy. Stan neurologiczny ubezpieczonej jest prawidłowy. Nie stwierdza się u niej objawów porażennych. Sprawność funkcji chodu, mowy, kończyn jest zachowana. Dyskopatia szyjna nie powoduje konfliktu z korzeniami nerwów szyjnych. Odruchy głębokie są zachowane, objawy zanikowe i rozciągowe nieopisywane. Ograniczenie ruchomości kręgosłupa nie jest znaczne i nie narusza sprawności organizmu ubezpieczonej w stopniu znacznym. Układ krążenia jest wydolny. Rozpoznane objawy psychopatologiczne mają łagodne nasilenie oraz subiektywny charakter. Pozostają na poziomie nerwicowym. Zaostrzają się reaktywnie w związku z trudną sytuacją orzeczniczą, nie powodując znacznego ograniczenia sprawności organizmu odwołującej.

Skoro więc zaskarżona przez odwołującą decyzja ZUS Oddział w T. z dnia 05.10.2012 r. była zasadna, jej odwołanie od tej decyzji należało oddalić, przyjmując jako podstawę prawną takiego rozstrzygnięcia art. 57 ust. 1-2 i art. 12 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Procesową przesłankę rozstrzygnięcia stanowił przepis art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego odwołującej (kosztach pomocy prawnej udzielonej odwołującej z urzędu) Sąd orzekł na podstawie § 12 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 3 i § 19 Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 461).